

5 x telefonnummer

Ringa hit och hem

Landsnumret till Spanien är 34, för att ringa från Sverige slå 0034 eller +34 och därefter telefonnumret. Madrids riktnummer är 91 som även slås inom Madrid (i Spanien slår man alltid hela riktnumret). För att ringa till Sverige slå 0046 alternativt +46

och därefter telefonnumret utan nollan i riktnumret.

Svenska ambassaden
+34 91 702 20 00.

SOS Alarm
112.

Ambulans
061.

SOS International
De nordiska försäkringsbolagens gemensamma hjälpcenter har tel: 0045-70 10 50 50.

5 x sajter

► www.esmadrid.com

Staden Madrids turistbyrå har information om allt som händer i Madrid, på spanska och engelska.

► www.turismomadrid.es

Madridregionens officiella turistguide är övergripande över hela regionen, både på spanska och engelska.

► www.descubremadrid.com

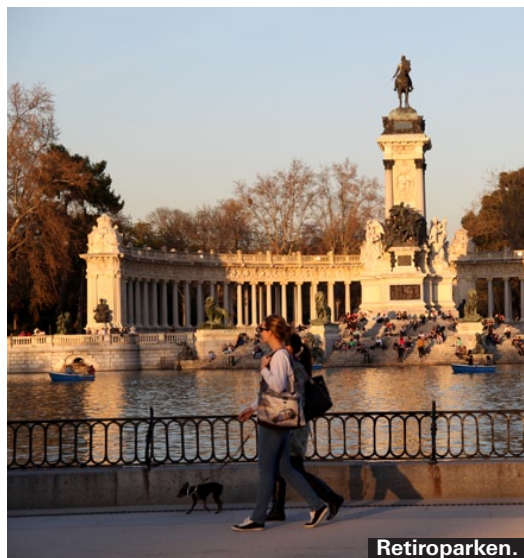
Kommerskollegiets guide Descubre Madrid (Upp-täck Madrid) har många bra tips, på spanska och engelska.

► www.madrid.es

Kommunens hemsida med information om staden på spanska.

► www.spain.info/sv

Spanska turistbyrån i Sverige har en hel del information om Spanien på svenska.

Retiroparken.

Fler guider på nätet LADDA HEM ÖVER 200 RESGUIDER

• Barcelona • Berlin • Barbados • Prag • Rom • Warszawa • Reykjavik • New York
• Boston • Miami • Paris • Mallorca • Cinque Terre • London • Chile & Argentina
• Hawaii • Whisky-Skottland • Filippinerna • Tokyo • Venedig • Langkawi • Bangkok • Krabi • Phuket • Koh Chang • Bombay • Dubai • Istanbul • Cypern • Kos

AFTONBLADET
RESA

Här finns alla resguider: www.aftonbladet.se/resguider

Vik
här

AFTONBLADET

Publicerad april 2012

RESA GUIDE

MADRID

- ✓ Måsten
- ✓ Upplevelser
- ✓ Stadsdelar
- ✓ Tapas
- ✓ Kaféer
- ✓ Shopping
- ✓ Flamenco
- ✓ Barer & nattliv
- ✓ Utflykter

Madrid – staden som aldrig sover.

Madrid förhäxar sina besökare

Madrid är Spaniens pulserande hjärta, beläget mitt inne i landet är det hit alla spanska vägar leder.

Ingen kan med säkerhet säga vad det är, men de flesta som kommer till Madrid blir förhåxade av staden. Kan det vara pulsen? Är det toleransen? Eller kanske är det de skarpa kontrasterna som är så lockande?

I Madrid finns det genuina Spanien sida vid sida med de senaste trenderna. Här finns det bästa av det bästa från Spaniens alla delar.

Oavsett varför man fångas av Madrid så upptäcker man att tiden inte räcker till. Det finns så mycket att se och göra i denna dynamiska stad som är den spansktalande världens centrum. Praktfulla museer, läckra krogar och tapasbarer, flamencoklubbar, bra och prisvärd shopping, tjuvskrämt, världens bästa fotboll och så det hämningslösa nattlivet ovanpå detta.

De flesta som kommer till Madrid första gången blir överrumplade av stadens storlek, några av mina vänner har till och med blivit förskräckta.

Med drygt sju miljoner invånare är Madrid EU:s tredje största metropol efter London och Paris. Här finns storstadshetsen. Kommersen. Madrid är en världsstad.

Men om man lämnar de stora avenyerna och breda boulevarderna möter man en annan sida av Madrid. Det är som att förflyttas till en småstad där alla verkar känna varandra.

Så mitt råd är: Ta det lugnt en dag. Stanna till. Sitt på ett kafé. Häng på en tapasbar. Hämta krafter i en park. Låt staden komma till dig. Det är kanske det bästa sättet att lära känna Madrid.

Text & foto: THOMAS GUSTAFSSON

redaktion

AFTONBLADET

Guideredaktör Susanne Wixe (guider@aftonbladet.se). **Redigerare** Katarina Lundberg. **Kartgrafik** Rikard Bodin. **Text & foto** Thomas Gustafsson. **Utgivare** Aftonbladet Hierta AB. **Ansvarig utgivare** Jan Helin. **Adress** Aftonbladet, 105 18 Stockholm. **Telefon** 08-725 2000.

5 x viktiga fakta

Pass

Om du ska flyga och bo på hotell behövs giltigt pass. Men lämna passet på hotellet och ta i stället med en fotostatkopia när du går ut.

Pengar

Valutan är euro. 1 euro ≈ 9,40 kronor. Det går att betala med kort i de flesta affärer och restauranger men kontanter används oftare än i Sverige. I mindre butiker och barer tas ogärna kort

för småsummor. Taxibilar saknar ofta kortläsare.

Kriminalitet

Madrid är en säker stad för turister och vanligt vardagsvett räcker. Men lämna värdesaker i hotellrummets kassaskåp och håll ett öga på väskan och plånboken, som i alla världsstäder finns det skickliga fiktjuvsligor som specialiserat sig på turister.

Se upp!

Den stora faran är trafiken. Jämfört med andra medelhavsländer är visserligen spanjorer hänsynfulla förare, men ingen är beredd på att fotgängare kan gå rakt ut i gatan vid övergångsställen. Bilen har förkörsrätt.

Sjukvård

Ta med försäkringskassans EU-kort som berättigar dig till gratis akutvård. Kortet beställs hos försäkringskassan.

5 x praktiska fakta

Öppettider

Affärer har vanligtvis öppet 9.30 - 20.30, varuhus till 21.30. Siestan är en spansk uppfinning och betyder att alla mindre privata affärer har lunchstängt från 13.30 eller 14 till 16.30 eller 17. Söndagar har endast varuhus och shoppingcenter öppet.

föväntar sig inget. Hotellvaktmästaren ska ha minst 50 cent för väskan.

Apotek

Apotek heter *farmacia* och har en skylt med ett grönt kors. Det

finns minst ett apotek i varje stadsdel. Adressen till närmaste jouröppna finns anslaget på dörren till stängda apotek. Receptfria mediciner är billigare än i Sverige.

Språk

Spanska är ett världsspråk och kunskaperna i engelska är således begränsade utanför hotell- och restaurangbranschen. Men spanjorer är ett vänligt folk och alla gör sitt bästa för att förstå utlänningar, den som kan några fraser på spanska möter en mycket förlåtande attityd. Gracias och por favor räcker långt.

Vatten

Kranvatten är säkert att dricka, men smakar inget vidare. De flesta köper mineralvatten på flaska.

Dricks

Som i Sverige ingår serviceavgiften i notan och dricksen är frivillig och ges beroende på bemötande. Vid festlig middag räcker en euro per person, lyxiga middagar lite mer. Taxiföraren

Dricksen är frivillig.

5 x resa hit och runt

Flyg

Iberia flyger dagligen direkt från Arlanda, t/r från 2 000 kr. Ryanair flyger direkt från Skavsta tre gånger i veckan, t/r från 1 300 kr. SAS/Spainair och Iberia har dagliga direktflyg från Kastrup. Många arrangörer säljer week-endpaket med flyg och hotell.

Från flygplatsen

För den som har lite bagage och vill hålla i pengarna går metron från Barajas-flygplatsen till centrum för 2 euro. Metro kostar annars 1 euro per resa (1 euro i tillägg från flygplatsen). Taxi från flygplatsen till hotellet kostar

runt 30 euro plus flygplatstilläget på 5 euro. Taxikön finns direkt utanför terminalen.

Metro

Tunnelbanan är det snabbaste sättet att ta sig genom staden vid rusningstrafik. Nätet är logiskt och enkelt att lära. Att åka är säkert och billigt. Linjekartor finns gratis vid biljettluckan. Om man ska stanna några dagar lönar det sig att köpa en bonusbiljett med tio resor.

Taxi

Alla taxibilarna är vita med röd rand och har samma taxa. Taxi

fångas vanligtvis på gatan. Taklampan lyser grönt vid ledigt dessutom finns då en skylt med LIBRE i vindrutan. Taxameter följs och taxan är lägre än i Sverige.

Sightseeing

En bra rundtur får den som följer med någon av de dubbeldäckade bussar som kör en fast runda mellan alla sevärdheter. Man kan hoppa på och av när man vill, hållplatser finns med jämna mellanrum. När vädret tillåter kan man sitta på övervåningens soltak.

5 x skäl att åka hit

Spanska rötter

Precis som London är den engelsktalande kulturens vagga, Paris är fransketens högborg och de som söker tyskhetens ursprung gör bäst i att åka till Berlin, så är det i Madrid man finner ett koncentrat av den spanska kulturen.

Latinsk puls

Madrid är också hela den spansktalande världens centrum. Här hittar man ursprunget till Latinamerika. Hit når de latinska trenderna först när de kommer till Europa. Här finns den latinska maten, musiken och utelivet.

Tapas

Ordet "tapas" är numera känt över hela världen och kommer från det spanska verbet "tapar" som betyder "täcka". Och det är

just det man gör i Madrid, täcker vinet eller ölen med lite tillugg.

med innovativa tapas och basiska tapasbarer som har påkostade tapas som heter pintxos.

Kultur

Konstupplevelsorna vid de tre museerna Prado-museet (Museo de El Prado), Thyssenmuseet (Museo Thyssen-Bornemisza) och Reina Sofia (Centro de Arte Reina Sofia) är bara de ett skäl att åka hit. Några vill säkert se Real Madrid på hemma-plan, andra lockas av tjurfäktning på Plaza de Toros vid Las Ventas.

Nöjesliv

Madrid är staden som aldrig sover. Här finns kaféer, barer, diskotek och klubbar för alla smaker samt flamencoklubbar och salsa för den som så önskar.

Tapasbaren La Perejila.

Att gå från bar till bar för att provsmaka tapasspecialiteter är madridbornas käraste fritidssysselsättning. Vid sidan av de traditionella spanska tapasbarerna finns numera också gastrobarer

Maffiga Gran Vía.

5 x hotell

Hostal Victoria

Hostal är namnet på enklare hotell som saknar reception. Hostal Victoria ligger precis intill Puerta del Sol och är prisvärt, från 500 kronor natten. Finns på tre adresser vid Calle Carretas.
► www.hostal-victoria.com

Radisson Blu Prado

Hotellkedjans nya hotell som ligger nära alla museer, dubbelrum från 1 500 kronor natten.

- Calle Moratin 52.
- www.radissonblu.se

Hotell De Las Letras

Hotell som ligger med allra bästa läget vid Gran Vía och är snyggt modernt och fyrstjärnigt. Dubbelrum från 1 100 kronor natten.
► Gran Vía 11.
► www.hoteldelasletras.com

Palace Hotel

Alternativet som ger historia och

klassisk lyx, här har alla storheter bott, kostar från 1 900 kronor.
► Plaza de las Cortes 7.
► www.westinpalacemadrid.com

Urban Hotel

För den som bara nöjer sig med det trendigaste och vill mingla med världsstjärnor. Från 3 000 kronor natten.
► Carrera de San Jerónimo 34.
► www.derbyhotels.com

Gatuliv i La Latina.

Hemingways favoritbar Casa Botin.

Plaza Cibeles med den populära statyn.

Vackra barocktorget Plaza Mayor.

5 x centrala stadsdelar

Centro och Sol

Madrids gamla centrum är torget Puerta del Sol. På trottoaren vid torgets enda långsida finns markeringen för Spaniens mittpunkt "kilometer 0". Gatorna Mayor och Arenal som strålar ut härifrån leder ner mot habsburgarnas gamla stadsdel Los Austrias med torget Plaza Mayor och ännu längre ner ligger Operan och det kungliga palatset Palacio Royal.

✓ Metro: Sol.

La Latina

Nedanför Plaza Mayor ligger stadsdelen La Latina som är den centrala levnadsglada stadsdelen. Upplev kvällslivet på gatan Cava Baja som leder upp mot torget Plaza San Andrés, sväng också över torget Plaza de la Paja.

Längre ner övergår La Latina till ett ännu folkligare område som kallas Lavapiés.

✓ Metro: Latina.

Malasaña och Chueca

I de smala gränderna finns gott om butiker och barer som vänder sig till ett yngre klientel. Malasaña ligger norr om paradgatan Gran Vía och genomkorsas av gatan Fuencarral. På andra sidan gatan Hortaleza övergår stadsdelen Malasaña till Chueca som är Madrids trendiga gaydistrikt med många kreativa människor

✓ Metro: Gran Vía.

Barrio de las Letras

Torget Plaza Santa Ana är centrum i detta nöjestäta område. Följ också gatan Huertas som leder

ner mot Pradomuseet. Stadsdelen kallas Barrio de las Letras för här bodde författare som Cervantes och Lope de Vega, här låg också de gamla tjurfäkterbarerna där Hemingway söp och diskuterade tjurfäkting, i dag populära tapasbarer.

✓ Metro: Banco de España.

Salamanca

Madrids mest exklusiva stadsdel som genomkorsas av gatorna Serrano och Goya erbjuder en elegant storstadsmiljö med breda gator, snygga butiker och välklädda invånare. Fortsätter man längre norrut längs boulevarden Paseo de la Castellana når man de nya moderna stadsdelarna.

✓ Metro: Goya.

5 x måsten

Plaza Mayor

Ett vackert barocktorg, uppfört under 1600-talet. På torget brukade man läsa upp kungliga dekret, här hölls teaterföreställningar och tjurfäktingar och då satt adelspubliken på de 477 balkongerna. Att sitta på en uteservering och studera folk är dagens skådespel, priserna är höga, men en kopp kaffe eller ett glas sherry ger valuta för upplevelsepengarna.

✓ Metro: Sol.

Palacio Real

Kungliga slottet är världens näst största palats, specialintresserade kan ta en guidad tur. Slottet används i dag bara vid större ceremonier, kungen

bor utanför staden i slottet Zarzuela. På balkongen brukade Franco stå när han talade till folket.

✓ Metro: Opera.

Kongressen

Kongressbyggnaden Congreso de los Diputados har en pampig entré med höga pelare och lejon. Kammaren där politikerna vanligtvis debatterar kan man besöka med en guidad tur som ordnas oregelbundet. Skotthålen i taket efter kuppforsöket februari 1981 finns kvar.

✓ Metro: Banco de España.

Retiroparken

Retiroparken Parque del buen Retiro är platsen för den som

behöver lugn. Här finns serveringar och även en liten damm med roddbåtar. I ett hörn finns minnesplatsen efter terroristattentaten den 11 mars 2004.

✓ Metro: Retiro.

Cibelesstatyn

Mitt i rondellen vid Plaza de Cibeles står fontänen med statyn som blivit en av Madrids mest kända symboler. Att fotografera sig här framför gudinnan Kybele är närmast obligatoriskt för alla turister. Lite längre upp vid öppningen till paradgatan Gran Vía finns den vackra Metropolisbyggnaden.

✓ Metro: Banco de España.

5 x upplevelser

Fotboll

Många fotbollstokiga drömmar om att någon gång i livet få se när stjärnlaget Real Madrid spelar på hemmaplan Estadio Santiago Bernabeu. Den enorma skapelsen har plats för 74 634 sittande åskådare. Det finns ytterligare tre lag i Madrid, mest känd är Atlético de Madrid som spelar på Estadio Vicente Calderón. Fotbollslaget Real Madrids hemsida för allt om laget och matcherna:
► www.realmadrid.es

Tjurfäkting

Tjurfäktningsarena Las Ventas är världens viktigaste arena, om man vill skaffa sig en egen uppfattning om det omdebatterade arrangemanget är det hit man ska gå. Under Feria San Isidro

som inleds den 15 maj och sedan pågår under två veckor uppträder alla stjärnmatadorer på arenan varje kväll. Säsongen slutar på hösten när säsongen inleds på arenorna i Latinamerika.
► www.las-ventas.com

Linbana

Den väldiga parken Casa de Campo som i forna tider var kungligt jaktreservat ligger nedanför det kungliga slottet väster om staden. Här finns en konstgjord sjö, promenadstigar, nöjesfält och zoo. Ett trevligt sätt att åka hit är med linbanan Teleférico som går från Paseo del Pintor Rosales ända ut till mitten av parken.
► www.teleferico.com

Konserter

Madrid är en stor konsertstad, de flesta stora band brukar göra en spelning här. Dessutom finns operan och mängder med teatrar. Information om aktuella föreställningar på turistkontorets What's On:
► www.esmadrid.com/en/whats-on-madrid

Höghastighetståget AVE

Höghastighetståget AVE sammanbinder Madrid med alla delar av Spanien. Hastigheten ligger på minst 350 kilometer. På bara några timmar kan man åka till Sevilla, Malaga eller Barcelona. AVE avgår från Atochas stationen som bara den är en stor upplevelse.
► www.renfe.se

Arena las Ventas – tjurfäktingens katedral.

5 x konstmuseum

Museo Nacional del Prado

Pradomuseet är ett av världens absolut förnämsta museer, här finns alla de stora mästarna från den spanska guldåldern som Diego Velázquez, Zurbarán, El Greco, Murillo, Tizian och Rubens och här finns mästerverken från 1700-talsgeniet Goya. Öppet ti-sö kl 9-20.
► Paseo del Prado.
✓ Metro: Banco de España.
► www.museoprado.es

Museo Sorolla

Detta var Joaquin Sorollas hem, konstnären som kan sägas vara Spaniens motsvarighet till Sveriges Anders Zorn, de båda konstnärerna träffade och inspirerade också varandra. Öppet ti-lö 9.30-15.00, sö 10-15.
► General Martinez Campos 37.
✓ Metro: Rubén Darío
► museosorolla.mcu.es

Museo Thyssen-Bornemisza

Stort konstmuseum som visar den stormrike baronen Thussen-

Picassos kulturmålning Guernica.

Bornemiszas enorma konstsamling. Samlingen är pedagogiskt uppbyggt så en vandring genom museet blir en vandring genom konsthistorien från medeltid till popkonsten. Öppet ti-sön kl 10-19.
► Paseo del Prado.
✓ Metro: Banco de España.
► www.museothyssen.org

Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia

Spaniens stora nationalmuseum för modern konst med verk av Picasso, Dalí, Miró och de andra mästarna. Stora attraktionen är Picassos mästerverk Guernica som målades i protest mot det

tyska flygvapnets bombning av den baskiska staden Guernica under inbördeskriget. Öppet må-lö 10-21, sö 10-14.30.
► Paseo del Prado.
✓ Metro: Atocha.
► www.museoreinasofia.es

Caixa Forum Madrid

Ett spektakulärt kulturhus där byggnaden i sig är en stor attraktion. Ursprungligen ett gammalt elverk, omgjort av arkitekterna Herzog & De Meuron som även svarade för Tate Modern i London. Öppet alla dagar 9-20.
► Paseo del Prado 36.
✓ Banco de España.
► www.lacaixa.es/ObraSocial

5 x specialmuseum

Museo Arqueológico Nacional

Det arkeologiska museet ligger i en gammal neoklassisk byggnad från 1867. Störst sevärdhet är den berömda statyetten Dame de Elche. Öppet ti-lö 09.30-20.30, söndag 9.30-14.30.
► Serrano 13.
✓ Metro: Serrano.

Casa Museo de Lope de Vega

Museum inrymt i Lope de Vegas hem. Det var här dramatikern levde från 1610 och fram till sin död. Besökare får följa en guidad tur. Öppet vardagar 10-13.30.

► Cervantes 11.
✓ Metro: Banco de España.

Monasterio de la Encarnacion

Det vackraste av Madrids alla gamla kloster som påminner om den spanska guldåldern. Här finns en imponerande samling relikier vilket är lite makabert. Öppet ti-to + lö 10.30-12.45 och 16.00-17.50.
► Plaza de la Encarnación 1.
✓ Metro: Opera.

El Museo de la Selección Española

Till spanska fotbollslandslagets

museum vallfärdar fotbollsintresserade för att se alla minnen. VM-pokalen från 2010 är största rariteten. Öppet ti-sö 10-19. Ligger i fotbollskomplexet Ciudad del Fútbol Español i förorten Las Rozas. Buss 628 och 629, avgår från stationen Moncloa.

Museo Taurino

Tjurfäktarmuseet är inrymt i arenan Las Ventas och visar de berömda matadorernas utrustning. Matadoren "Manolettes" cape och svärd tillhör rariteterna. Öppet alla dagar 10-13.
► Alcalá 237.
✓ Metro: Ventas.

Priskoll
 Så mycket kostar:
 Öl, 33 cl: 15 kr
 Big Mac: 30 kr
 Kopp kaffe: 12 kr
 Taxi 3 km: 60 kr
 Metro, enkelresa: 10 kr

Minilexikon

Gracias
 – Tack
Por favor
 – Vänligen
¡Hola! (uttalas ållá)
 – Hej!
Fórlát
 – Perdón
¿Cuanto cuesta?
 – Vad kostar det?
La cuenta, por favor
 – Notan, tack
Madriño
 – Madridbo
España
 – Spanien
Sueco/Suecia
 – Svensk/Sverige
Buenos dias
 – God morgon/
 God dag
¿Como te llamas?
 – Vad heter du?
Me llamo...
 – Jag heter...
No entiendo español
 – Jag förstår inte spanska

Väder
 Dags-temperatur och centimeter regn per månad.

	10	12	15	17	21	27	32	32	27	20	14	11	Madrid
	0	0	2	8	15	19	21	20	14	8	3	0	Stockholm
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
	4	3	3	3	3	5	7	7	6	5	5	5	Stockholm
	8	7	10	9	10	5	2	3	6	8	9	10	Madrid

- = hotell
 - = restaurang
 - = bar/flamenco
 - = shopping
 - = kafé
 - Plaza de España**
 = tunnelbana
- 250 m

Inled söndagen med en promenad runt loppmarknaden El Rastro.

5 x shoppinggator

Gran Vía

Paradgatan Gran Vía skär likt en flod rakt igenom centrum. Inför hundraårsjubileet 2010 fick gatan en rejäl ansiktslyftning och är i dag Madrids livligaste shoppingområde. Alla de stora spanska modekedjorna har sina stora butiker här, som Zara, Mango, Massimo Dutti, Desigual, Cortefield, Camper... Naturligtvis finns även de stora internationella modehusen som H&M vid Gran Vía, den svenska klädkedjan har tagit över en teater och gjort om den till sin läckraste butik.

Preciados

Gågatan Preciados som sträcker sig från mellan Gran Vía och torget Puerta del Sol är stadens livligaste shoppingområde. Bland affärerna dominerar den

stora varuhuskedjan El Corte Inglés som har flera byggnader i kvarteret där allt finns att köpa, verkligen allt. I kvarteren finns en mängd mindre butiker med billigt mode.

Serrano

Exklusivt mode av bästa kvalitet hittar man längs gatan Serrano i de så kallade Salamancakvarteren där de flesta toppdesigners och internationella prestigemärken har egna butiker. Madrids klassiska modegata återinvigdes under 2010 efter en total renovering och bildar nu tillsammans med gatorna Goya och Velázquez och smågatorna däremellan ett shoppingområde som brukar kallas Milla de Oro, den gyllene kilometern.

Fuencarral

Rakt igenom Malasaña går gatan Fuencarral som är en gågata som kantas av butiker. Skor, vintage, smart gatumode. Missa inte de små alternativa butikerna som finns på tvärgatorna in till stadsdelarna Chueca och Malasaña. En av de roligaste, uppmärksammade av spanska modemagasin, är Lottas Vintage på Calle Hernán Cortes 9, som drivs av svenskan Charlotta Lind.

Ribera de Curtidores

Loppmarknaden El Rastro hålls varje söndagsförmiddag vid kvarteren nedanför metrostationen La Latina kring promenaden Ribera de Curtidores. Här säljs allt från skrot, antikviteter, möbler, rolig kuriosita samt begagnade kläder och frimärken.

5 x shoppingcenter

El Jardín de Serrano

Ett litet lyxigt shoppingcenter som ligger i den mest exklusiva av alla tänkbara adresser, Goya 6, korsningen med Serrano. Flera butiker för elegant och dyrt mode under samma tak.
✓ Metro: Serrano.

ABC-Serrano

Välsorterat och exklusivt shoppingcenter på Calle de Serrano 61, inhyst i det gamla redaktionshuset där tidningen ABC tidigare fanns. Stort utbud av all slags shopping i flera våningar, betoningen på modebutiker.
✓ Metro: Serrano.

Centro Comercial Príncipe Pío

Det nyaste av Madrids shoppingcenter är en häftig skapelse inrymt i en gammal järnvägsstation. Tre våningar fyllda med alla sorters butiker och restauranger har gjort det populärt. Ligger en bra bit från centrum vid Paseo de la Florida, västra Madrid. Öppet alla dagar.
✓ Metro: Príncipe Pío.

La Vaguada (Madrid-2)

Vid svåra oväder är detta väldiga shoppingcenter ett bra alternativ, här finns 350 olika butiker, kaféer och restauranger samt

även en El Corte Inglés-filial under ett och samma tak. Ligger en bit från centrum, på Calle Monforte de Lemos 36.
✓ Metro: Barrio del Pilar.

Centro Comercial Moda Shopping

Ett mellanstort center med många modebutiker som är en klassiker bland stadens shoppinghungeriga. Ligger i norra delen av staden, ingång vid Avenida General Perón intill bulevarden Paseo de la Castellana.
✓ Metro: Santiago Bernabéu.

5 x att köpa med hem

Kläder

Spanskt mode är bra köp, den starka kronan har dessutom gjort att priserna blivit riktigt bra. Internationella prestigemärken är däremot dyrare här än i Sverige.

Skor

För män är skinnskor ett bra köp, men utbudet för kvinnor är ännu större. Överallt finns butiker med roliga och prisvärda högklackade juveler.

Charkuterier

Spanska torkade salamikorvar och skinkor är bra köp. Den läckra iberiscoskinkan, Jamón Iberico bellota, är visserligen svindyr, men priset är ändå hälften här mot vad delikatessen kostar i Sverige.

Sprit

Den låga skatten på alkohol gör alla spritmärken betydligt billigare än i Sverige. Välsmakande spanska märken som rekommenderas är likören 43 och brandyn Carlos I.

Spanska delikatesser

Mandlar, nougat och spansk choklad, men också saffran, oliver och lagrad manchego-ost.

Skoaffär i trendiga Chueca.

5 x kaféer

Gran Café de Gijón

Har varit stamställe för den spanska författareliten i mer än ett sekel. Fortfarande samlas här varje eftermiddag poeter, journalister, publicister och alla andra möjliga och omöjliga människor över en kaffe och konjak eller en bit mat. Uteserveringen är perfekt för en svalkande öl under heta somrardagar.

► Paseo de Recoletos 21.

✓ Metro: Banco de España.

Café Comercial

Gammal fint kafé som fortfarande är den perfekta mötesplatsen. Traditionell inredning med mycket marmor och korrekt klädda servitörer.

► Glorieta de Bilbao 7.

✓ Metro: Bilbao.

Cervezeria Alemana

En klassisk tapasrestaurang som alltsedan invigningen 1904 är stadens mest kända ölkafé, i dag beläget mitt i turistområdet. Här brukade Hemingway sitta och supa och skriva. Det finns också bra tapas.

► Plaza Santa Ana 6.

✓ Metro: Sol.

5 x läckra tapasrätter

Jamón ibérico

Tapasbarens juvel, lufttorkad skinka från iberico-grisen. Denna gris är en egen ras med svarta klövar och därför används ibland även beteckningen Pata Negra som betyder svart klövar. Godast är jamón iberico bellota, vilket betyder att grisen fått frossa i ekollon vilket ger köttet en läcker nötsmak.

Ibericoskinka.

Queso manchego

Lagrad ost från Manchego som kompletterar skinkan, mycket gott med ett glas vin eller torr sherry och oliver.

Gamlas a la plancha

Oskalade färska räkor som doppas i olivolja och grovsalt för att

En öl smakar som bäst i solen på Café de Gijóns uteservering.

Circulo de Bellas Artes

Underbart kafé med djupa fåtöljer och kulturell stämning, ligger ett stiftelseägt kulturhus. Också en intressant uteservering på sommaren.

► Alcalá 42.

✓ Metro: Banco de España.

Chocolateria San Gines

En klassiker som fortfarande serverar Madrids bästa varma choklad! Ligger i en liten gränd bakom diskoteket Joy vilket gör det populärt för avslutning av den långa natttrundan.

► Pasadizo San Gines 7.

✓ Metro: Opera.

därefter halstras på het plåt. Den som inte äter räkor kan prova calamares a la romana, friturekott kalamar-bläckfisk.

Patatas bravas

Stekt potatis som serveras med en het kryddig tomatås, ger billig bukfylla.

Tortilla española

Den saftiga potatisomeletten, finns på alla barer och är perfekt som mellanmål.

5 x tapasrundor

Santa Ana

Plaza Santa Ana är namnet på ett torg och gatorna här och på smågatorna runt finns det största utbudet med tapasbarer. Vägg i vägg ligger såväl gamla traditionella tapasbarer med de klassiska rätterna, som nya trendiga tapasbarer. Ett måste för festglada utlänningar som inte har något emot att möta andra utlänningar.

✓ Metro: Sol.

Plaza Mayor

Innanför och utanför stortorget Plaza Mayor finns flera gamla tapasbarer, visserligen fyllda av turister, men det är ett praktiskt område då man kan gå från ställe till ställe och prova de olika

specialiteterna. Missa inte heller att besöka den gamla marknaden. Mercado de San Miguel som ligger precis bakom torget, Madrids hetaste ställe för gastro-tapas.

✓ Metro: Sol.

Cava Baja

I området längs matgatan Cava Baja finns ett hundratal tapasbarer och restauranger av alla slag där man kan gå från bar till bar och äta stadens bästa tapas, en tapasrunda övergår snart i en helkväll. Missa inte köttbullarna på La Perejila.

✓ Metro: Latina.

Calle Jesús

Vid denna lilla gata ligger flera

av stadens bästa traditionella tapasbarer som till exempel Cerveceria Cervantes och Taberna de Dolores. Trots att gatan bara ligger några kvarter ovanför Paseo de Recoletos är det få turister som hittar hit.

✓ Metro: Sevilla.

Plaza de Olavide

Vid den lummiga plazan Olavide och kvarteren däromkring finns mängder med bra tapasbarer. På sommaren är uteserveringarna på torget populära. I närheten, på Calle Eloy Gonzalo 26, ligger baskiska tapasbaren Sagaretxe, värd en omväg för den som vill äta läckra baskiska tapas, så kallade pintxos.

✓ Metro: Bilbao.

Ät lyxtapas inne i Mercado de San Miguel.

5 x traditionella restauranger

Casa Lucio

Anses vara stadens bästa för traditionell spansk mat, hit kommer kung Juan Carlos ibland. Inte snobbigt utan gedigen och tung spansk stämning. Svårt att få bord.

- Cava Baja 35.
- www.casalucio.es

Casa Botín

Världens äldsta restaurang enligt Guinness Rekordbok och det finns således risk för turistfälla, hit vill alla gå. Men menyn med förrätt, helstekt spädgris och dessert är prisvärd, en halvflaska vin ingår också.

- Cuchilleros 17.
- www.botin.es

Restaurante Viña P

Här serveras klassiska rätter utan konstigheter till bra priser. Beställ in olika tapasförrätter som ni delar på och kanske en huvudrätt, missa inte den goda gazpachon under den heta sommaren.

- Plaza de Santa Ana 3.

Ribera do Miño

Krogen för skaldjursfrossaren

5 x internationella restauranger

Restaurante Collage

Alternativt för den som vill ha det skandinaviska köket. Collage drivs av de båda Madrid-svenskarna Magnus och Micke och den svenske kocken Mikael håller i köket.

- Olid 6.
- www.restaurantecollage.com

Robata

Madrids bästa japan med sushi-bar för den som tycker om rå fisk. Men också bra andra japan-ska rätter. Stängt tisdagar.

- Reina 31.

Frossa i färska skaldjur på gemytliga Ribera do Miño.

som vill ha det robust och folkligt. Att stiga in i lokalen är som att förflyttas till Galicien. Beställ en mariscada, ett överfyllt fat med skaldjur. Stängt måndagar, då finns inte färska skaldjur.

- Santa Brigida 1.
- www.marisqueriaribeiradomino.com

Entre Suspiro y Suspiro

Stadens bästa mexikanska restaurang med rätter från det nya mexikanska köket i romantisk miljö. Prova en lagrad tequila från den stora samlingen.

- Caños del Peral 3.
- www.entresuspiroysuspiro.com

Zara

Madrids bästa kubanska restaurang, öppnade redan i början av 1960-talet strax efter revolutionen. Inte elegant, men bra, kubanskt och folkligt. På liten

La Bola

Madrids mest genuina krog för stadens egna rätt *cocido a la madrileña* som är en gryta. Ända sedan tavernan grundades 1870 har rätten tillagats enligt samma recept på koleld.

- Bola 5.
- www.labola.es

bakgata till Gran Vía.

- Infantas 5.
- www.restaurantezara.com

Gula Gula

Stadens mest annorlunda vegetariska restaurang med internationell gayvänlig prägel. På dagarna serveras prisvärd vegetarisk buffé, på kvällarna blir det humoristiska shower till maten.

- Gran Vía 1.
- www.gulagula.net

5 x barer & nattklubbar

Chicotes

Läcker cocktailbar med historia och karaktär. Öppnade 1931 och blev stambar för den förlorade generationens författare. Populär bland skådisar.

- Gran Vía 20.

Le Cock

Ligger på bakgatan bakom legendariska Chicotes och är en stämningsfull cocktailbar dit stadens coolaste går.

- Reina 16.

Viva Madrid

Perfekta baren för att komma igång på kvällen. Publiken ung och festsugen. Ligger vid det livliga turisttöta Plaza Santa Ana.

- Manuel F Gonzales 7.

Honky Tonk Bar

Rockställe som varit igång i många år men som fortfarande funkar för den som söker rock.

5 x flamencoställen

Las Tablas

Föreställning alla kvällar klockan 22.00. Fredagskväll och lördagskväll även föreställning klockan 20.00. Entré 25 euro, en drink ingår. Ingen restaurang, endast tapas.

- Plaza de España 9.
- www.lastablasmadrid.com

Café de Chinitas

Har en mer turistvänlig show än de små lokalerna, det vill säga mycket dans och färger. Uppträde varje kväll klockan 20.00 och 22.30 utom söndag. Serverar också middag.

- Calle Torija.
- www.chinitas.com

Cardamomo

Ligger vid de livliga Santa Ana-kvarteren, en liten enkel lokal

Uteserveringar är fullsatta även mitt i natten.

På övervåningen barmingel, i källaren livemusik.

- Covarrubias 24.
- www.clubhonky.com

Joy Eslava

Ett stort diskotek som är en klassiker bland Madrids natt-

ställen. Joy Eslava öppnade redan 1981 men håller fortfarande ställningen som stadens bästa diskotek. Startar sent men brukar vara fullt varje natt.

- Arenal 11.
- www.joy-eslava.com

Klassisk flamenco.

Casa Patas

Föreställning varje kväll kl 22.30, under helgerna även en senare show. Casa Pata har en egen restaurang i anslutning till show-lokalen som serverar typisk spansk mat. Men det går bra att bara komma till uppträdandet.

- Calle Cañizares, 10.
- www.casapatas.com

El Corral de la Morería

Detta klassiska flamencoställe öppnade redan 1956 och håller fortfarande ställningarna som en av Spaniens främsta, hit kommer regelbundet de största flamencostjärnorna. Inträdet ligger därför lite högre än de denklare barerna, 40 euro. Middag kan ätas.

- Morería, 17.
- www.corraldelamorera.com

Det tar bara en dryg halvtimme att nå mysiga Toledo.

5 x utflykter

Toledo

Toledo var Kastiliens mäktiga huvudstad innan Madrid, men i dag är det en liten sömrig småstad med fin stadsmur och en arkitektur som vittnar om en intressant blandkultur mellan morer, kristna och judar. Besök katedralen, den gamla synagogan och se konstnären El Grecos finaste verk. Toledo ligger 70 kilometer sydväst om Madrid och det går tåg från Madrid som tar 35 minuter. På alla hotell kan man boka guidade utflykter.

Segovia

Den romerska akvedukten fungerar fortfarande tvåtusen år efter at den byggdes. Den gotiska katedralen är också sevärd men en stor attraktion är det gamla slotet Alcázar som var förebild för Walt Disney när han tecknade

sina sagoslott. Segovia ligger 90 kilometer från Madrid och går att besöka med tåg, det går också dagliga utflykter med guide.

El Escorial

Det jättelika klostrets slottet som skapades av Madrids grundare kung Felipe II, det var härifrån han styrde sitt rike som var det största världen någonsin skådat. El Escorial är Spaniens största byggnad. Det tar över en halv dag att se den viktigaste konsten, missa inte gravkammaren där alla spanska regenter vilar. El Escorial ligger 55 kilometer från Madrid, går att nå både med buss och närtåg och arrangerade utflykter.

Alcalá de Henares

I den gamla lärdomsstaden föddes Miguel de Cervantes och

hans hus är i dag restaurerat och öppet som museum. Den store författaren står staty mitt på torget. Universitetet där det spanska språket har sitt centrum är värd att undersöka närmare. Pendeltåget tar bara en halvtimme.

Valle de los Caídos

Uppe i bergen strax norr om Madrid på vägen mot El Escorial ligger El Valle de los Caídos, de stupades dal. Det väldiga monumentet uppfördes på general Francos order av krigsfångar efter inbördeskrigets slut och var klart 1959. I väggarna innanför basilikan finns kvarlevorna från tiotusentals stupade som fördes hit för en sista vila. Platsen är omdebatterad då även Franco har sin grav här.

5 x viktiga årtal

860

Den mäktige Muhammed I som är emir i Córdoba ger order om att bygga upp en gränspostering med en fästing och stadsmur vid rikets norra gräns. Den nya staden döps till Majrit, efter det arabiska ordet för rinnande vatten, då den ligger vid floden Manzanares. Det förvanskas sedan till Madrid. På sätt kom det sig att katolska Spanien fick en huvudstad som inte bara grundades av muslimer utan också bär ett arabiskt namn.

1561

Felipe II utropar Madrid som

huvudstad i Spanien. Felipe insåg att det enda sättet att få kontroll över det splittrade riket var att ha sin huvudstad centralt belägen.

1936

Den 17 juli 1936 gör militärer runt om i landet uppror mot den folkvalda vänsterregeringen. Upproret utvecklas snabbt till ett inbördeskrig. Spanska inbördeskriget är oerhört grymt och blodigt. Hitlers och Mussolinis stöd är avgörande för nationalisterna och dess ledare general Francisco Franco ska vinna.

1975

Den 20 november 1975 dör general Francisco Franco och det gamla slutna och konservativa Spanien kan öppnas.

2004

Den 11 mars 2004 drabbas Madrid av en serie bombdåd som förändrade världen. För första gången slog jihadister till i Europa. Terrordåden i Madrid som dödade 191 människor var var ett svar på att den dåvarande konservativa premiärministern José María Aznar hade stött USA:s George W Bush vid invasionen i Irak.

5 x veta mer

Mångmiljonstad

I staden Madrid bor i dag 3,5 miljoner människor, dubbelt så många som i staden Barcelona. I Metropolen Madrid med alla förstäder inräknade bor drygt sju miljoner vilket gör Madrid till EU:s tredje största stad efter London och Paris.

Inflyttarstad

En majoritet av Madridborna har sina rötter någon annanstans i Spanien. Detta, menar vissa, förklarar den toleranta atmosfären man möter i staden. Den lokala atmosfären märks tydligast om man kommer bort från de stora gatorna och in i stadsdelarnas bakgator.

Maktstad

Madrid skapades en gång för att styra över ett splittrat rike och fortfarande är maktutövning i en eller annan form stadens viktigaste inkomstkälla. Det är i Madrid landets politiska, ekonomiska och kulturella makt finns samlad. Därför är det vissa regionalpolitiker i framför allt

Baskien och Katalonien som anser att Madrid är en symbol för förtryck.

Men samtidigt mycket, mycket spansk.

Ekonomiskt centrum

Under den snabba ekonomiska tillväxten som Spanien gått igenom sedan Franco dog är det Madrid som har fungerat som motor för landet. Madrid är i dag en modern europeisk storstad.

Läsa mera

Thomas Gustafsson, som skrivit den här resguiden, har skrivit boken "Madrid – Staden som aldrig sover" (Carlsson Bokförlag, 2004) som berättar om Madrid. Thomas har även skrivit fackböcker om Spanien.

Statyn av björnen, Madrids symbol, är en omtyckt fotoplats.